

under Stregen er alt Dyd og Retsind, ovenover Stregen er alt, hvad der hedder Skattesnyderi og saadant noget. Jeg hørte Hr. Bangs Udtalelse i Aarhus og kan bekræfte, at det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs) har udtalt sig rigtigt i saa Henseende. Men der er et gammelt Ord, der siger, at en god Husmand er bedre end en daarlig Gaardmand, det Ord staar ved Magt endnu, og jeg skal forklare det ærede Medlem den Gaade, som han, fordi han er københavnsk Skoleinspektør og derfor ikke har praktisk Kendskab til Landbrugets Forhold, er kommet til at staa overfor, den Gaade, at 1 000 Husmænd har gennemsnitlig hver 4 000 Kr. i Skatteindtægt. Den Gaade løses ganske simpelt derved, at af 1 000 Husmænd er der dem, som kun har 2, 3, 4 Skæpper Hartkorn, men et betydeligt Tal af dem har ret store Gaarde og medregnes dog under Husmænd, fordi de ikke har 1 Td. Hartkorn. Derfor, naar man medtager den øverste Part af disse sidste, vil ethvert Medlem, som er til Stede her, maaske med Undtagelse af det ærede Medlem, let kunne forstaa, at man da vil kunne faa 1 000 Husmænd samlet sammen, som har 4 000 Kr. i Indtægt. Det er ganske naturligt, og det er lige saa naturligt, at naar man tager den nederste Part af Gaardmændene, dem, der har Ejendomme paa 1 Td. Hartkorn og lige derover, vil man let kunne faa samlet et betydeligt Tal af denne Kategori, som har en mindre Indtægt end 4 000 Kr., og at de har en saadan mindre Indtægt af deres Ejendom, skyldes, at deres Ejendom er meget mindre indtægtgivende end dem, den øverste Del af Husmændenes Kategori har, skønt de sidder med Ejendomme under 1 Td. Hartkorn, dog har ret anselige, middelstore Bøndergaarde. Hvis det ærede Medlem privat var kommet til mig og havde spurgt mig om det, skulde jeg have oplyst ham om dette; saa havde han været fri for at begaa den Buk, som han har begaaet i dette Tilfælde.

Vilhelm Rasmussen: Ja, hvis Forholdet var saa nemt at forklare, gik det jo glat, men saa nemt er det slet ikke at forklare. Jeg har ikke et eneste Øjeblik lagt Skjul paa, at mine Udtalelser refererer sig til Statistikken for 1918. Jeg har intet skjult for det høje Ting. Jeg kendte ikke Næstformandens Udtalelser, men har søgt at erkkyndige mig om, hvorledes de er faldet, og saa vidt jeg ved, har han sagt dette, at nu er det ikke helt galt mere.

At han føjer til, hvad jeg ikke kendte, at der ogsaa er andre Samfundsklasser, som ikke saa godt forstaa deres Indtægter, forandrer jo ikke Sagen den mindste Smule. Det viser kun, at den højtærede Finansminister maa udstrække sin Opmærksomhed fra det, jeg har fremført her, til andre Samfundsklasser. Andet viser det ikke. Og de Bemærkninger, den sidste ærede Taler (Pinstrup) gjorde, gælder til Vandsbæk. De kan naturligvis forklare en enkelt Husmands særlig høje Indtægter, men de forklarer ikke, og det vil Offentligheden fuldkommen give mig Ret i, at et overvældende Antal af Gaardmænd med stort Hartkorn ikke er i Stand til at indtjene den samme Indtægt som et meget stort Antal Husmænd med lille Hartkorn. Jeg oplyste i mit første Foredrag, hvorledes Forholdene er, og det er saa grelle Forhold, at der maa være en Mangel paa Eyne til at faa konstateret — saa vidt jeg kan skønne —, hvorledes den virkelige Indtægt er. Nu siger det ærede Medlem (Pinstrup), at man ikke maa fremdrage en enkelt Samfundsklasse. Ja, men der er jo Samfundsklasser, som nødvendigvis maa betale Skat af deres fulde Indtægt. Det gælder Arbejderne, hvis Indtægter man nu søger at faa nedsat; det gælder alle de pengelønnede Tjenestemænd. Der er da ikke noget mærkeligt i, at man, naar man ser den offentlig foreliggende Statistik, giver sig til at overveje, hvorledes det kan forholde sig med denne Statistik; det forekommer mig at være en naturlig Ting. Og den Forklaring, det ærede Medlem Hr. Pinstrup har givet, kan kun gælde for Undtagelsestilfælde, men gælder ikke for den store Linie, som man ser i den Statistik, der foreligger.

Stengaard-Kirkegaard: Selv om de Tal, det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen nu har oplyst os om, er rigtige, beviser de aldeles ikke, at Gaardmandstanden som Samfundsklasse skulde opgive noget forkert til Skattemyndighederne. Sagen er nemlig den, at der ikke er noget urimeligt i, at de velstillede indenfor Husmandsklassen økonomisk er bedre stillede end de daarligt stillede i Gaardmandsklassen, og dernæst har man f. Eks. i Vestjylland Husmænd med et Kreaturhold paa 40 Kreaturer; det er ganske naturligt, at de økonomisk er bedre stillede end f. Eks. en Gaardmand paa Øerne, der kun har en 11—12 Tdr. Land. Den Statistik, det ærede Medlem her fremfører, viser der-